

Aan

MLJS

Deadline: 02-06-2026

Nota actief openbaar

Ja

Opgesteld door

nota

TER BESLISSING

BNC Fiche mededeling Europese Commissie strategie voor de rechten van mensen met een beperking

Datum

26 mei 2026

Kenmerk

4393084-1099371-IZ

Bijlage(n)

1 – BNC Fiche strategie voor de rechten van mensen met een beperking

1. Aanleiding

- Op 6 mei 2026 publiceerde de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een mededeling om de Europese strategie voor de rechten van personen met een beperking (2021-2030), te versterken.
- Op woensdag 3 juni wordt het concept Nederlands standpunt (fiche) behandeld in de interdepartementale werkgroep ter Beoordeling van Nieuwe Commissievoorstellen (BNC)

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van dit BNC-fiche ter bespreking in de werkgroep BNC.

3. Kernpunten

- De Commissie constateert dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de doelen van de Europese strategie voor de rechten van personen met een handicap, uiterlijk in 2030 te realiseren. De geplande maatregelen omvatten onder meer vlaggenschipinitiatieven die het mogelijk maken de inspanningen te concentreren op belangrijke thema's.
- Het kabinet verwelkomt de versterking en onderschrijft de doelstellingen (het wegnemen van drempels) die de Commissie met de Europese strategie voor de rechten van personen met een handicap nastreeft. Deze doelstelling en beoogde effecten sluiten aan bij Nederlandse wet- en regelgeving, en beleid, waarin het bevorderen van inclusie en maatschappelijke participatie van mensen met een beperking centraal staat.
- Naast het positieve oordeel onderkent het kabinet ook verschillende aandachtspunten. Een aandachtspunt is dat de door de Commissie voorgestelde nationale doelen voor arbeidsparticipatie van mensen met een beperking mogelijk kunnen botsen met Nederlandse wetgeving en de beleidsvrijheid van gemeenten. Een ander aandachtspunt is dat het kabinet van mening is dat deinstitutionalisering niet voor iedereen de beste oplossing is en dat mensen met een complexe zorgvraag, keuzevrijheid en een passende woonomgeving moeten behouden die maximale autonomie ondersteunt. De overige aandachtspunten vindt u in het BNC-fiche.

4. Toelichting

Datum
26 mei 2026

Kenmerk
4393084-1099371-IZ

- a. *Financieel-economische gevolgen, arbeidsmarkteffecten en regeldrukeffecten*
De financieel-economische consequenties van de aanvullende maatregelen voor de Rijksoverheid en/of medeoverheden zijn onbekend. In het licht van de diversiteit aan toekomstige voorstellen die uit de versterking zullen voortkomen, zal Nederland de Commissie telkens vragen aan te geven wat de financiële gevolgen van deze voorstellen zullen zijn. Daarnaast vraagt Nederland de Commissie om na besluitvorming over de aangekondigde maatregelen, helder te communiceren welke EU-financiering beschikbaar is, voor welke doelstellingen deze middelen kunnen worden ingezet en onder welke voorwaarden hiervan gebruik kan worden gemaakt.

Voor de Rijksoverheid en/of medeoverheden kunnen extra uitvoerings- en toezichtslasten ontstaan, bijvoorbeeld door de invoering van de Europese gehandicaptenkaart, gegevensuitwisseling tussen lidstaten, monitoring en handhaving van toegankelijkheidseisen. Overheden en uitvoeringsorganisaties zullen mogelijk ICT-systemen, werkprocessen en publieke dienstverlening moeten aanpassen. Daarnaast kunnen voor de Rijksoverheid lasten ontstaan door omzetting van Europese regelgeving, rapportageverplichtingen en afstemming met medeoverheden en uitvoerders. Tegelijkertijd kunnen harmonisatie en EU-samenwerking de uitvoering op termijn juist vereenvoudigen. Omdat veel voorstellen nog niet concreet zijn uitgewerkt, blijft de omvang van de regeldrukeffecten voorlopig onzeker.

- b. *Juridische aspecten*

De mededeling betreft een versterking van de huidige Europese strategie voor de rechten van personen met een handicap. Veel voorstellen zijn nog niet uitgewerkt. De consequenties voor nationale en decentrale regelgeving zijn hiervan afhankelijk.

- c. *Politieke en maatschappelijke context*

Er is in de EU (zowel binnen de Raad als het Europees Parlement) brede steun voor de doelen van deze mededeling. Deze versterking is opgesteld mede op de standpunten van het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en de Europese Raad.

De verwachting is dat de meeste lidstaten de mededeling zullen verwelkomen. De verschillen tussen lidstaten wat betreft steun voor concrete onderdelen van de versterking, zullen naar verwachting vooral te maken hebben met de mate waarin het betreffende punt al in de verschillende landen geïmplementeerd is en in hoeverre het voorstel past binnen de eigen plannen tot verdere implementatie van het VN-verdrag handicap.

De afgelopen tijd is er geen aandacht geweest voor dit onderwerp. Echter, de Kamer heeft de mededeling prioritair verklaard waardoor dit dossier extra aandacht heeft van de Kamer.

5. Afstemming

VWS is leidend in dit traject. Het fiche is afgestemd met de volgende betrokkenen: IZ, WJZ, FEZ, de coördinator regeldruk, directie Maatschappelijke Ondersteuning, directie Langdurige Zorg, IenW, SZW, OCW, BZ, BZK, JenV, EZK.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Datum

26 mei 2026

Kenmerk

4393084-1099371-IZ